

За председника Србије Бориса Тадића, баш као и за читав српски народ, пре свега за онај његов део који и даље верује садашњој руководећој прозападној коалицији, наступио је „тренутак одлуке“. Руководилац земље је на сав глас признао да је његов курс према најбржем могућем, и по сваку цену, ступању у Европски савез, сасвим крахирао, и да није чак ни за шлеповање. **Пошто су Међународном кривичном трибуналу за бившу Југославију у Хагу предале последње преостале на слободи лидере српског отпора – бившег главнокомандујућег босанских Срба Ратка Младића, и бившег председника Републике Српска Крајина у Хрватској Горана Хаџића, и пошто су предузеле огромне напоре како би оправдале равноправне договоре са сепаратистичким режимом Приштине – српске власти су се, у најбуквалнијем смислу речи, нашле поред разбијеног корита.**

„Грађанима мора отворено да се каже: постоји могућност да до краја године не само да нећемо добити статус кандидата, него нећемо добити никакав датум уопште за почетак преговора о пријему у Европски савез“ – то је изјава, коју је председник Тадић дао агенцији Танјуг и коју су светске информационе агенције одмах истранижиле, а која је направила красноречив закључак о унутрашњој и спољној политици званичног Београда, вођеној у последње три и по године, баш од тренутка самопроглашења независности Косова. [1] Јер све што су чинили председник Борис Тадић и влада Мирка Цветковића, која га је у свему слушала, објашњавано је тежњом да се обезбеди подршка Брисела. А добијање статуса земље-кандидата објављено је као лек од свих зала, тј. као лек за све социјално-економске и политичке проблеме, чак као средство да се процесу регулисања ситуације на Косову удахне нов живот.

Али – не иде то тако. Оно што су последњих месеци поручивали између редова највиши званичници Европског савеза на челу са Штефаном Филеом, комесаром за питања проширења, отворено и без увијања је обесхрабреном Тадићу изговорила канцелар Немачке Ангела Меркел. Она је српским саговорницима поднела нов списак услова, у коме су се нашли не само захтев да се „битно побољшају“ односи са Приштином, већ и наређење да се Срби одрекну српских институција које постоје на северном делу Косова. Те институције, према западном сценарију архитеката „новог светског поретка“ морају да буду ликвидирани у складу са „Стратегијом за северно Косово“ коју је

Приштина објавила још почетком 2010. године.

То што је овај захтев исто што и национална издаја, схватио је изгледа и председник Тадић. Пошто је испратио немачку гошћу, он је свом народу и читавом свету изјавио да „Србија неће оставити свој народ на Косову“. Изјавио је и да је „потпуно противприродан“ захтев да „Република Србија прихвати да учествује у гашењу националних институција, какве су, на пример, болнице и школе“ и подвукао да Србија „не може прихватити овакав захтев“. И мада је одмах после тога изговорио да његова земља „неће одустати од европске интеграције“, изговорио је и да ако су сада преговори о ступању Србије у ЕЗ немогући, ипак „они могу да буду могући већ сутра“ – проблем избора између ЕЗ и Косова у његовој изјави је звучао прилично јасно: „Ако српска или европска јавност замоле Србију да изабере једно од то двоје, мој одговор ће бити следећи: Србија се неће одрећи ни једног од својих легитимних интереса“. [\[2\]](#) **Полазећи од илузорности нада које се односе на преиспитивање односа руководства Евросавеза према самопроглашеној независности Косова, а коју је Евросавез и режирао, то значи: преговори ЕУ са Србијом онако, како је то замислила власт из Београда, неће започети.**

За ову недељу је планирано да у Бриселу почне нова рунда преговора између делегација Београда и Приштине, под патронатом тог истог Европског савеза. У светлости последњих изјава председника Тадића њихов карактер је посебно значајан. Водеће косовске новине на албанском језику „Коха диторе“ врло су тачно констатовале да „дијалог улази у најкритичнију фазу“. Новине цитирају речи неименованог високог међународног чиновника, који је упозорио да постоји опасност, да „цео процес претрпи крах“. [\[3\]](#)

Заиста, уколико процес преговора није у стању ни да приближи, чак ни да теоријски обезбеди ступање Србије у ЕУ, поставља се питање њиховог смисла. У насталој ситуацији српска делегација мора или да своју позицију на преговорима учини најоштријом могућом, или да празним дискусијама са укусом националне издаје коначно себе потпуно дискредитује у очима сопствених бирача. **Западу су – и то је фрау Меркел дала да се јасно схвати – преговори у овом тренутку потребни као средство да би се од Београда добила сагласност за савлађивање косовских Срба**. Чињеницу да у најскорије време треба очекивати „нови покрет ка северу“ специјалних јединица косовске полиције саопшtile су новине „Зери“, позивајући се на руководиоца косовске владе, Хашима Тачија.

[\[4\]](#)

Према информацији којом располажемо до наведене операције може да дође одмах по завршетку следеће рунде преговора.

Зашто су у тренутној ситуацији Србији потребни овакви преговори – на то питање, како видимо, не може да одговори ни лично председник Тадић.

Како било да било, власти Србије су последњих дана, ма колико то звучало парадоксално, добиле одређену слободу за маневрисање. Показатељ за то може да буде и незванични сусрет министра иностраних послова Србије Вука Јеремића са председником Републике Српске Милорадом Додиком, у Бања Луци. Јеремић је свог саговорника замолио да „искористи свој утицај у Босни и Херцеговини“ како би обезбедио подршку Београду у вези са Косовом – између осталог – на нивоу Савета безбедности УН. А, обраћајући се новинарима после разговора, он је промрљао реченицу да ће захтевани услови, које је у Београду обелоданила Ангела Меркел, имати „стратешке последице по регион“. [5] Иза овакве формулације мирно може да се крије реанимација идеје о подели Косова, као и могућност да Србија добије територијалне компензације, између осталог – у Републици Српској.

Међутим, да би се активније одбранили интереси „свог народа на Косову“ Србија, пре свега, мора сама да изађе из стања опијености Европом.

(Фонд стратешке културе)

[1] AFP251715 GMTAOU11

[2] DPA252105 GMTAug11

[3] Koha Ditore, 26.08.2011

[\[4\]](#) Zëri, 26.08.2011

[\[5\]](#) Kosova Sot, 26.08.2011